אורי אילן

מי הוא ?

- **אורי אילן** (17 בפברואר 1935 – 13 בינואר 1955)
היה לוחם צה"ל שהתאבד בשבי הסורי כדי לא להסגיר סודות צבאיים לשוביו.

המשך

- ביולי 1953 התגייס אילן לחטיבת גולני, והגיע לדרגת רב־טוראי. ב-8 בדצמבר 1954 הצטרף לפעולה של תחזוקת מתקן ציתות לקו טלפון בשטח סוריה, סמוך לתל פאחר, לא הרחק מקיבוץ דן. אילן, איש חטיבת גולני, הצטרף לחוליה ובה ארבעה צנחנים – סגן מאיר מוזס, סמל מאיר יעקבי, טוראי יעקב (ג'קי) לינד וטוראי גד קסטלנץ. הפעולה הסתבכה, והחמישה התגלו ונפלו בשבי. השבויים הובלו למעצר בקונייטרה, ומשם הועברו לבית הסוהראל-מזאה שבדמשק, שם הוחזק כל אחד מהם בנפרד.
- ארבעה ימים לאחר שנפלה החוליה בשבי יורט מטוס זר שחדר למרחב האווירי של ישראל והיה בטיסה מסוריה למצרים, ובו עשרה נוסעים ואנשי צוות. ראש הממשלה ושר החוץ משה שרת דחה את ההצעה להשתמש בנוסעים כבקלפי מיקוח להחלפה בשבויים. "אנחנו לא פיראטים, אנחנו נוהגים כבני אדם", אמר. פייגה אילנית, אמו של אורי, כיבדה את החלטתו של שרת ולא יצאה נגדה. בינואר 1955 כתב שרת ביומנו על הפעולה בסוריה:

- "התברר כי כל ארגונו של מבצע זה לקה בחוסר אחריות מבהיל. נשלחו אנשים צעירים... לא תודרכו כלל למקרה של כישלון, והתוצאה הייתה שבחקירה ראשונה התמוטטו וסיפרו את כל האמת".– משה שרת, **יומן אישי**, כרך 3, 1978, עמ' 649בעודם בשבי, נתונים ללחץ פיזי ופסיכולוגי קשה ביותר, חשש אורי כי בלחץ העינויים יגלה את סודות המבצע לסורים, ובכך יפגע בביטחון המדינה. עקב זאת התאבד בתאו, ב-13 בינואר 1955. בסופו של אותו יום הוחזרה גופתו לישראל.[1]
- משנבדקה גופתו של אורי נמצא פתק קשור לרגלו: "כבר הרגו את כולם, אני מחכה לדין, איני יודע כלום על היתר, קברו אותי ליד גבי, הולכים להרגני, נקם". בבגדיו נמצאו תשעה פתקים שנכתבו באמצעות ניקוב חורים בצורת אותיות על הנייר (הנייר נלקח מהספר "נקמת האבות" של יצחק שמי). במפורסם שבפתקים אלה נכתב "לא בגדתי, התאבדתי", אך בדברים שנשא הרמטכ"ל, משה דיין, בהלווייתו של אילן, בחר שלא להקריא את המילה האחרונה, וכך נשאר בתודעת הציבור המסר "**לא בגדתי**".